

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงข้อจำกัดในแปลงเกษตรกรครั้งนี้ พบว่าวัชพืชไม่มีผลกระทบต่อถั่วเหลืองเลยทั้งในแง่ของผลผลิตโดยตรง หรือทางด้านองค์ประกอบของผลผลิต ซึ่งทั้งนี้การบันทึกข้อมูลทางด้านวัชพืชเป็นลักษณะเปอร์เซ็นต์ของวัชพืชที่คลุมพื้นที่ในช่วง 5 สัปดาห์แรก หลังจากปลูกถั่วเหลือง ซึ่งไม่ได้คำนึงถึงความสูงของต้นวัชพืชว่ามีผลต่อถั่วเหลืองอย่างไร ฉะนั้นผลการแปลความหมายของการรบกวนจากวัชพืชจึงคลาดเคลื่อนไปบ้าง แต่ขณะเดียวกันจากการติดตามการเขตกรรมของเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรมีการฉีดยาปราบวัชพืชน้อย ทำให้ความแปรปรวนของวัชพืชไม่ชัดเจนมากนัก ดังนั้นการเก็บข้อมูลน่าจะเก็บในลักษณะของน้ำหนักแห้งของวัชพืช ซึ่งขณะเดียวกันให้มีการรบกวนแปลงตัวอย่างน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อจำกัดโดยวิธีการสำรวจการเพาะปลูก (agronomic survey) นี้ จำเป็นต้องทำการศึกษาในสภาพพื้นที่ที่มีความแปรปรวนของผลผลิตและปัจจัยที่มีผลต่อผลผลิตมาก เพื่อสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ของผลผลิตกับองค์ประกอบผลผลิตได้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ข้อจำกัดของสภาพพื้นที่ที่มีต่อผลผลิตในระยะนั้นๆ ได้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคควรมีในจำนวนที่มากกว่านี้ ทั้งนี้เพื่อจะเป็นตัวแทนที่ดี และสามารถทราบถึงการกระจายของข้อมูลได้ดีขึ้น โดยเส้นพรมแดนที่สร้างขึ้นจะตรงกับสภาพความเป็นจริง และสามารถอธิบายถึงปัจจัยจำกัดที่เกิดขึ้นได้แม่นยำยิ่งขึ้น

การศึกษาคครั้งนี้เป็นการประเมินหาข้อจำกัดของผลผลิตถั่วเหลืองที่สำคัญ ในแปลงเกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นปัญหาของพื้นที่ ในขั้นตอนต่อไปควรมีการทดสอบระดับที่เหมาะสมของปัจจัยเหล่านั้น เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคำแนะนำการผลิตถั่วเหลืองที่มีประสิทธิภาพต่อไป